

РЕШЕНИЕ

№ 24358

гр. София, 21.11.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 55 състав,
в публично заседание на 12.11.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Диана Стамболова

при участието на секретаря Антонина Бикова, като разгледа дело номер **1922** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката /ЗЕ/.

Образувано е по жалба на „Солар БГ“-ЕООД – [населено място], представлявано от управителя Сиска Й. И. Д. чрез адвокат Е. Й.- Й. срещу Решение № Ц-2/01.01.2022г. на Комисия за енергийно и водно регулиране /КЕВР/, с което изменя, считано от 01.01.2022г., прогнозната пазарна цена за базов товар и съответно прогнозната пазарна цена по групи производители и премиите на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност 500 Kw и над 500 Kw, определени от КЕВР с решение № Ц-25 от 01.07.2021г. Жалбоподателят излага доводи за нищожност и незаконосъобразност на оспореното решение, поради липса на компетентност, допуснати съществени процесуални нарушения, противоречие с материалния закон и несъответствие с целта на закона. Моли за прогласяване на нищожността, или отмяна на оспореното решение на КЕВР.

В съдебно заседание жалбоподателят чрез адвокат Е. Й.- Й. поддържа жалбата на изложените в нея основания. Прави уточнение, че в частта му по т.2.10.

Ответникът - Комисията за енергийно и водно регулиране чрез процесуалния представител оспорва жалбата. Поддържа, че решението е законосъобразно и в тази връзка изразява искане да се отхвърли жалбата. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна – Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ не се

представява в съдебно заседание и не изразява становище по жалбата.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Жалбоподателят има качеството на производител на електрическа енергия от възобновяем източник слънчева енергия. Същият притежава и експлоатира фотоволтаични електрически централи ФЕЦ К. 3.5 MW и ФЕЦ К. 1.5 MW, с местонахождение ПИ 015042, местност А. юг, землище на [населено място], [община], област Б.. ФЕЦ К. 3.5 MW и ФЕЦ К. 1.5 MW са въведени в експлоатация с разрешение за ползване № СТ-05-584/23.05.2012г.

На 20.10.2010г. жалбоподателят сключва договори за присъединяване на електрическа централа към електроразпределителната мрежа на „ЕВН България Електроразпределение“ АД, а на 16.08.2013г. сключва договори за достъп до електроразпределителната мрежа на производител на електрическа енергия от възобновяеми източници.

На 14.06.2012г. „Солар БГ“-ЕООД сключва с „ЕВН България Електроснабдяване“ АД договори за изкупуване на електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници № 507/14.06.2012г. и № 508/14.06.2012г.

На 30.08.2019г. жалбоподателят сключва договори за компенсиране с премии № ВЕИ-449/30.08.2019г. и № ВЕИ-450/30.08.2019г. с Фонд „Сигурност на електроенергийната система“, съгласно измененията на Закона за енергетиката (ЗЕ) от 2018г. и следващи, с които отпада изкупуването на електроенергия по преференциални цени за ВЕИ производители с обща инсталирана мощност 500 kW и над 500 kW и с които се прекратява действието на сключените договори за изкупуване.

Към датата на сключване на Договорите за изкупуване в сила е Решение Ц-18/20.06.2011г., от което приложимата за централите на жалбоподателя цена е била 485,60 лева/МВтч. Съгласно приетото от КЕВР ценово Решение № Ц-25/01.07.2021г., премията за жалбоподателя е била в размер на 374,07 лева/МВтч.

С решение №Ц-25 от 01.07.2021г. в частта по т.ХІХ, КЕВР е определила за периода 01.07.2021г. - 30.06.2022г. премии за електрическа енергия от възобновяеми източници (ВИ), произведена от централи с обща инсталирана електрическа мощност 500 kW и над 500 kW.

Със заповед №З-Е-319 от 07.12.2021г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група със задача да анализира изменението между определената прогнозна цена за базов товар за периода 01.07.2021г. - 30.06.2022г. спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия и ако това изменение е съществено, да извърши анализ по отношение на изменение на определените с Решение Ц-25 от 01.07.2021г. на КЕВР премии за електрическа енергия от възобновяеми източници, произведена от централи с обща инсталирана електрическа мощност 500 kW и над 500 kW.

За извършения анализ е изготвен Доклад с вх.№Е-Дк-1271 от 08.12.2021г., който е приет от КЕВР с решение по т.1 от Протокол №287 от 13.12.2021г. Със същото решение, с което е приет докладът, КЕВР приема и проект на решение относно изменение на определените с Решение Ц-25 от 01.07.2021г. премии. Проектът на решение е бил подложен на обществено обсъждане, по което открито заседание не е проведено, както е било предварително предвидено за 15.12.2021г.

С решение по Протокол №287 от 13.12.2021г. по т.1 КЕВР е открила процедура по изменение на премиите, определени в Решение №Ц-25 от 01.07.2021г. при условията на чл.31б, ал.2 от ЗЕ, като е приела съкратена процедура и срокове за нейното провеждане.

На 01.01.2022г. на основание чл.31б, ал.2 от ЗЕВИ и §28, ал.3 от ПЗР на ЗЕВИ, обн. ДВ,бр.9 от 2021 г., чл.14, ал.1 от ЗЕ, чл.40, ал.2 от Наредба №1 за регулиране на цените на електрическа енергия (Наредбата), КЕВР уведомява на страницата си, че приема Решение №Ц-2/01.01.2022г., с което са изменени определените с Решение №Ц-25/01.07.2021г. премии на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност 500 kW и над 500 kW.

При така установената фактическа обстановка, съдът формира следните правни изводи:

С определение №5950/15.05.2024г. по адм. дело № 7850/2022г. по описа на ВАС е отменено определение № 1938/09.03.2022г. по адм. дело № 1922/2022г. по описа на АССГ, с което е оставена без разглеждане жалбата на „Солар БГ“-ЕООД – [населено място] срещу Решение № Ц-2/01.01.2022г. на КЕВР и жалбата е върната на първоинстанционния съд за продължаване на съдопроизводствените действия по разглеждането ѝ.

Жалбата е подадена в срок, съобразно изискванията на АПК, от лице с активна процесуална легитимация, срещу административен акт по чл.13, ал.9 от ЗЕ, пред надлежен съд и от надлежна страна, за която е налице пряк и непосредствен интерес от обжалване на решението на КЕВР, поради което е допустима.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна, по следните съображения:

Решение № Ц-2 от 01.01.2022г. е издадено от компетентен административен орган, в съответствие с правомощията му. Видно от приложеното по административната преписка извлечение от протокол № 1 от 01.01.2022 г. по т. 2 от закрито заседание на КЕВР, процесното решение е прието със седем гласа „за“, от които четири гласа на членове на Комисията със стаж в енергетиката, в съответствие с разпоредбата на чл. 13 от ЗЕ. Неоснователни са твърденията в жалбата, че изтичането на мандата на някои от членовете на КЕВР води до приемането на незаконосъобразен административен акт от Комисията. Тъй като обществените отношения в областта на енергетиката са от изключителна важност, то законодателят е предвидил механизми за постоянното и безпроблемно функциониране на институциите, извършващи контрол и регулиране в тази област. Така в случай, че мандатът на някой от членовете на КЕВР или нейния председател изтече и същите не могат да бъдат заменени с други, то законът е обезпечил безпроблемното функциониране на Комисията. В тази връзка, в разпоредбата на чл. 11, ал. 5, изр. второ от ЗЕ е посочено, че членовете на Комисията продължават да изпълняват функциите си и след изтичането на мандата им до встъпване в длъжност на новите членове. За да бъде установена действителната воля на законодателя следва да бъде приложено систематично тълкуване, като бъде преценена горепосочената разпоредба, ведно с разпоредбата на чл. 13, ал. 1 във вр. с ал. 2 от ЗЕ, която гласи, че Комисията е постоянно действащ орган, който разглежда и решава въпросите, свързани с регулиране на бизнес плановете и цените в енергетиката и на В и К услугите и постъпилите жалби в два състава. В тази връзка именно предписаният от закона постоянен характер на Комисията като орган не позволява същата да остане без състав, съответно да функционира нормално и взема необходимите решения в срок, съгласно своите правомощия, подробно разписани в

3Е. Следователно, законът по отношение на правомощията на председателя или член на комисията с изтекъл мандат е пределно ясен, а именно: този факт не се отразява на функциите на административния орган в процеса на приемане на предвидените в 3Е административни актове. Решението е прието при наличието на кворум с изискуемото мнозинство, от състав на комисията, който съответства на изискванията на закона, подписано е, поради което, съдът намира, че същото е издадено от компетентен орган. Решението е издадено и при спазване на изискването за форма, установено в разпоредбата на чл. 59 АПК, съдържа подробни мотиви, като са посочени фактическите и правни основания за издаването му. Същото е изготвено в предписаната от закона писмена форма, посочени са наименованието на органа, който го издава, наименованието на акта и дата на издаване, адресатът на акта, както и фактическите и правните основания за издаване на акта и разпоредителна част, с която се определят правата и задълженията по отношение на конкретния адресат на акта. Решението е подписано от председателя и главния секретар на КЕВР и в него е посочена възможността за съдебно обжалване. Решението е подробно мотивирано, като съображения на регулаторния орган се съдържат и в други документи също представени по делото, предхождащи приетото решение. При това положение неоснователни се явяват възраженията на жалбоподателя за немотивираност на решението.

При издаването на акта не са допуснати съществени нарушения на административно производствените правила.

Липсата на открито заседание в административното производство по приемането на Решение № Ц-2 от 01.01.2022 г. на КЕВР не съставлява съществено нарушение на административнопроизводствените правила, така както твърди жалбоподателя. Разпоредбата на чл. 47 от Наредба № 1 от 14 март 2017г. за регулиране на цените на електрическата енергия (НРЦЕЕ) е неприложима в настоящия случай. Съгласно чл. 47 от НРЦЕЕ открито заседание следва да бъде проведено след представяне на заявленията за утвърждаване и/или изменение на утвърдените цени, докато настоящият казус е във връзка с изменение на определените премии, производство, което се инициира служебно от Комисията и не се отнася за изменение на вече утвърдени цени, а на определени премии. От изложеното може да се направи извод, че КЕВР насрочва открито заседание в случаите, когато утвърждава цени по искане за заявител, а не когато е в служебно производство по определяне на цени или определя премии. Приетата съкратена процедура е оповестена публично пред енергийните предприятия. Така на стр. 33 от Протокол № 287 от 13.12.2021г. по т. 1, е видно, че КЕВР е приела Доклад с вх. № Е-Дк-1271 от 08.12.2021г. относно изменение на определените с Решение № Ц-25 от 01.07.2021г. на КЕВР премии на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност 500 kW и над 500 kW на основание чл. 31б, ал. 2 от 3Е и проект на решение за изменение на горепосочените премии, както и че с посоченото протоколно решение „Открива производство за изменение на премиите, определени с Решение № Ц-25 от 01.07.2021г., в частта по т. XIX, на КЕВР, което да се осъществява по съкратени процедура и срокове“ и „Насрочва обществено обсъждане на проекта на решение на 15.12.2021 г. от 10:00 часа, на което да бъдат поканени заинтересовани лица – държавни органи, браншови организации, енергийни предприятия, клиенти, пряко свързани с изготвения проект, и организации на потребители“, определя „Срок за предоставяне на становища по проекта на решение – 17.12.2021 г., 17:00 ч.“ и указва

„Приетият проект на решение, датата и часа общественото обсъждане да бъдат оповестени на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране.“. Видно от представените в хода на съдебното заседание извадки от интернет страницата на КЕВР, приложеният проект на решение, както и от приложеното писмо с изх. № Е-03-17-52 от 13.12.2021 г., се установява, че със свое решение Комисията е приела съкратена процедура и срокове. Това решение е прието преди извършването на предвидените в него процесуални действия и предвижда осъществяване на основните етапи от процедурата по изменение на премиите по реда на чл. 31б, ал 2 от ЗЕ, а именно – извършване на проучване от назначена за целта работна група от експерти на Комисията, изготвяне на проект на решение, който да бъде разгледан и приет на закрито заседание на регулаторния орган, след което да се проведе обществено обсъждане, за което да бъдат поканени всички заинтересовани лица и административният акт да се приеме след разглеждане на постъпилите становища. Видно е, че правилата, гарантиращи защитата на правата и интересите на заинтересованите страни, са спазени, като страните са уведомени за откриването на процедурата, проведено е обществено обсъждане за изслушването им, предоставен им е достатъчен срок за становища и възражения, които са обсъдени в мотивите към административния акт.

Съдът намира, че обжалваният административен акт е постановен при спазване на материалния закон.

Решение № Ц-2 от 01.01.2022г. на КЕВР е постановено на основание чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ, която разпоредба предоставя възможност за изменение на определените премии, но не по-често от веднъж на 6 месеца, при условие че е налице съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за този период спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия. С него Комисията е изменила премиите, определени с Решение № Ц-25 от 01.07.2021г., т. XIX от 485,60 лв. на 210,64 лв.

На закрито заседание на КЕВР по Протокол № 287/13.12.2021г. Комисията подробно е анализирала съдържанието на Доклада на работната група вх.№ Е-Дк-1271/08.12.2021г., обосноваващ наличието на съществено изменение на прогнозната цена на базов товар по смисъла на пар.1 т.16а от ДР на Наредбата за регулиране на цените на електрическата енергия, според която норма съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена на базов товар за съответен период спрямо постигнатата и прогнозна такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар е налице, когато това изменение е в размер над 15 на сто. Съобразно доклада отклонението между определената прогнозна пазарна цена на базов товар за периода 01.07.2021г. – 30.06.2022г. в размер на 119 лв./ MWh спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар в размер на 293,37 лв/MWh е в размер на 147 на сто. В същия размер е тази разлика и по отношение на прогнозната пазарна цена за независимия преносен оператор и за операторите на електроразпределителни мрежи.

Тези обстоятелства са обосновавали необходимостта от изменението на определените с Решение № Ц-25 от 01.07.2021г. на КЕВР премии, които се изчисляват като разлика между вече определени, съответно актуализирани преференциални цени на електрическата енергия и прогнозната пазарна цена за базов товар на организиран борсов пазар на електрическа енергия, при условията на чл.31б ал.2 от ЗЕ.

В случай, че не бъдат изчислени премии спрямо постигнатата цена на електрическата

енергия на организирания борсов пазар, то премиите, които следва да бъдат изплатени за срока на мораториума, наложен с решение на Народното събрание на Република България за справяне с ценовата криза на електроенергията, прието на 15 декември 2021г., обн. ДВ, бр. 108 от 17.12.2021г. от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници, с обект с обща инсталирана мощност 0.5 MW и над 0,5 MW, ще доведат до свръхпечалба на последните от една страна, а от друга - ще се отрази крайно негативно на бюджета на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“. Тези обстоятелства са анализирани в хода на административното производство и намерили място в мотивите на процесното решение, като напълно съответстват на допълнителния принцип, съдържащ се в чл.31, т.7 от ЗЕ, съгласно който КЕВР се ръководи освен от принципите по чл.23 и 24 и от принципа за справедливо прехвърляне на разходите от преференциални цени и премии за енергия от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия върху крайните клиенти на електрическа енергия присъединени към електроенергийната система, включително операторът на електропреносната мрежа и операторите на електроразпределителните мрежи, за технологичните разходи по пренос и разпределение.

Определянето на прогнозната цена за базов товар се извършва от КЕВР единствено за целите на определянето на премиите, т.е. не се регулират цени по смисъла на чл.30, ал.1 от ЗЕ, прогнозната цена за базов товар не попада в цените подлежащи на регулиране от КЕВР по реда на чл.30, ал.1 от ЗЕ, т.е. се прилага по отношение на субектите, които ползват регулирания пазар на електрическа енергия.

Обжалваното решение на КЕВР е съобразено с принципа на равенство, предвиден в чл.8, ал.1 от АПК, съгласно който всички лица, които са заинтересовани от изхода на административното производство, имат равни процесуални възможности да участват в него, за защита на свои права и законни интереси, като при проведената съкратена процедура, видно и от съдържанието на административния акт, заинтересованите страни са имали възможност и са взели участие в административното производство, като са представили становища и възражения, които са били обсъдени от КЕВР.

При постановяване на решението си ответника не е нарушил принципа за съразмерност, предвиден в чл.6, ал.2 и ал.5 от АПК, доколкото целта, за която е издадено процесното решение, е да се осигури баланс между интересите на енергийните предприятия и клиентите по цялата верига от производството. Законодателят изрично е допуснал възможността да се изменят премии, определени с решение на Комисията, и това изменение да се извърши преди да изтече периода, за който са били определени премиите, при условие, че е налице обективният факт на съществено изменение между определената прогнозна цена на борсов товар за този

период, спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар и това изменение е в размер над 15 %, което условие е изпълнено в случая. Тази нормативна възможност не накърнява принципа на последователност и предвидимост, както и принципа за съразмерност.

В заключение, съдът счита, че решението стимулира повече производители на електрическа енергия да търсят реализация на произвежданата от тях енергия на свободния пазар, което не само че не ограничава конкуренцията, а напротив- създава предпоставки за намаляване на цената на електрическата енергия, като увеличава ликвидността на пазара. Това от своя страна съответства на целта на Закона за енергетиката, определена в чл.2, ал.1, т.4, а именно енергийни доставки да се извършват при минимални разходи, тъй като от една страна се намалява цената на електрическата енергия на пазара на едро, а от друга се избягва ефекта от натрупване на свръхпечалби от едни участници на енергийния пазар, за сметка на други.

По изложените съображения съдът намира, че оспореното решение е законосъобразно, поради което жалбата срещу него в частта му по т.2.10, като неоснователна, следва да бъде отхвърлена.

Ответникът претендира разноски за юрисконсултско възнаграждение, поради което жалбоподателя следва да заплати сумата от 200 лева юрисконсултско възнаграждение в полза на КЕВР.

Водим от горното съдът

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „Солар БГ“-ЕООД – [населено място], представлявано от управителя Сиска Й. И. Д. чрез адвокат Е. Й.- Й. срещу Решение № Ц-2/01.01.2022г. на Комисия за енергийно и водно регулиране, в частта му по т.2.10, с което считано от 01.01.2022г., се изменя прогнозната пазарна цена на базов товар и съответно прогнозната пазарна цена по групи производители и премиите на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност 500 kW и над 500 kW, определени от КЕВР с Решение № Ц-25 от 01.07.2021г. на КЕВР.

ОСЪЖДА „Солар БГ“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], представлявано от управителя Сиска Й. И. Д., да заплати на КЕВР юрисконсултско възнаграждение в размер на 200 /двеста/ лева.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховен административен съд, в 14-дневен срок от получаването му.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: